

مهار نورولیتیک شبکه سلیاک در درمان دردهای سرکش سرطان‌های فوقانی شکم

نویسندهان: دکتر قدرت‌ا... مراح^۱، دکتر مصطفی مهراوی^۲

خلاصه

۱۵ بیمار با سرطان پیشرفتیه فوقانی شکم که همگی مبتلا به درد سرکش مقاوم به درمان با مواد مخدر بوده‌اند، تحت مهار نورولیتیک گانگلیون سلیاک با ۳۰ میلی لیتر الکل اتیلیک ۹۶ درجه قرار گرفته‌اند. این اقدام در ۱۲ مورد به طریق لپاراتومی، دومورد با هدایت CT و یک مورد با هدایت رادیوگرافیک، انجام شد. از ۱۲ مورد لپاراتومی که همگی تومور غیرقابل رزکسیون داشته‌اند، ۷ مورد (۵۸/۳٪) با پاس صفر اوی یا روده‌ای همزمان داشته‌اند. محدوده سنی ۲۲-۷۶ سال بوده است. ۹ نفر مرد و ۶ زن بوده‌اند. هیچکدام از بیماران به علت درد لپاراتومی نشدیدند. پاتولوژی‌های ایجاد کننده شامل: سرطان‌های پانکراس ۱۰ مورد، معده ۴ مورد، کوریوکارسینوم بیضه ۱ مورد بوده است. همه بیماران قبل از اقدام به مهار سلیاک هیدراته بوده و ۲۲ ساعت پس از تزریق استراحت در بستر داشته‌اند. ۶/۸۶ درصد (۱۳ مورد) تسکین قابل توجه درد داشته‌اند و هیچکدام از بیماران برای عود درد مراجعه ننموده‌اند و یک مورد فوت ۹ روز بعد از عمل کانسر پانکراس به علت هفائم ماسیو و یک عارضه اسهال برای ۷۲ ساعت که خودش بهبود یافته است، در بیماران ما وجود داشته است.

مهار نورولیتیک شیمیایی سلیاک روشی بی خطر و بسیار موفق برای کنترل درد بوده و به علت بی خطر بودن، آن را برای تمام بیمارانی که سرطان پیشرفتیه فوقانی شکم داشته و غیرقابل رزکسیون می‌باشد حتی بعنوان پیشگیری توصیه می‌کنیم.

کلید واژه: روش‌های بلوك عصب اتونوم، شبکه سلیاک، درمان درد، اتیل الکل.

مقدمه:

از آنجا که درد یکی از مهمترین مشکلات بیماران و خانواده‌آنها در رابطه با سرطان می‌باشد و بسیاری از بیماران، آخربین هفته‌ها، ماهها یا سالهای زندگی خود را با رنج و ناتوانی شدید سپری می‌کنند، لذا کنترل مؤثر در سرطانی یکی از مهمترین موضوعات اونکولوژی و بهداشت و سلامت می‌باشد.

مراکز درمانی است که در ۵۰-۹۰ درصد موارد، بر طبق گزارش‌های متعدد، شیوع متوسط درد در مراحل پیشرفتی سرطان‌های پانکراس ۸۱٪، بیماران در سیر بیماریشان درد را تجربه می‌کنند. معده ۷۸٪، مجاری صفر اوی و کبد ۷۷٪ (۳). می‌باشد (۱). در این میان سرطان پانکراس از اهمیت خاصی برخوردار است زیرا از نظر شیوع، چهارمین علت فوت سرطانی مردان و ششمین ذکر می‌نمایند (۳). با عنایت به این مسائل، بسیاری از این بیماران نیازمند تسکین مؤثر علامت مراجعه بیماران مبتلا به این سرطان به دردی باشند.

۱- استادیار جراحی بیمارستان قائم مشهد

۲- استادیار جراحی بیمارستان امام رضا(ع) مشهد

پاتولوژی‌های ایجاد کننده شامل سرطان پانکراس ۱۰ مورد، آدنوکارسینوم معده ۴ مورد، کوریوکارسینوم‌ای بیضه با متاستاز فوقانی شکم و انسداد راه خروجی معده یک مورد، بوده‌اند. همه آنها دارای درد فوقانی شکم بوده‌اند که به تزیق مورفین به خوبی پاسخ نمی‌داده‌اند. همه بیماران در بیمارستان بستری بوده، صبح روزی که بیمار در لیست NCPB قرار می‌گیرد ناشتا بوده، IV Line برقرار می‌شود. بیمار باید هیدراته بوده و PT و PTT و شمارش پلاکت بایستی در حد قابل قبول باشد. در زمان تزیق الكل، سرم ریننگر به مقدار ۱۵ میلی لیتر در کیلوگرم به صورت مقدار واحد (bolus) افزایش می‌شود. به بیماران مرد امکان عارضه نادر از اکولاسیون رتروگراد و عود درد، توضیح داده می‌شود و در مواردی که تزیق الكل از طریق جلد بوده است، امکان درد سوزشی برای چند دقیقه در زمان تزیق تذکر داده می‌شود. برای جلوگیری از هیپوتانسیون وضعیتی پس از تزیق الكل، بیماران به مدت ۶ ساعت وضعیت Supine داشته و تا ۲۴ ساعت در بستر

گانگلیونیک سمپاتیک T9 تا T5 از طریق اعصاب احتشائی بزرگ و کوچک که از کرونرای دیافراگماتیک عبور می‌نماید و همچنین فیبرهای پره گانگلیونیک واگ و فیبرهای حسی فرنیک تشکیل می‌گردند که در گانگلیون‌های سلیاک سیناپس می‌یابند. این شبکه مجموعاً فضایی در حدود ۳-۴ سانتیمتر را در نسج آرتوئر و چربی رتروپریتوان اشغال نموده و در جلوی کرونرای دیافراگم و اوپین جسم مهره و همچنین جلو آئورت در بین دو غده آدرنال در اطراف شریان سلیاک و ریشه مزانتریک فوقانی قرار دارد. شریان فرنیک از قسمت فوقانی و شریان انکلیه از قسمت تحتانی این شبکه عبور نموده و عروق فوق کلیوی از وسط شبکه عبور می‌کند (۵) و (۱۴). تزیق مستقیم الكل یا فنول در مجاورت همین شبکه انجام می‌شود.

روش کار:

در طی ۲ سال ۱۵ بیمار با درد سرکش فوقانی شکم، (۶ زن و ۹ مرد) تحت مهار نورولیتیک سلیاک با الكل ۹۶ درجه با حجم

از آنجا که اکثر این بیماران نیاز به اعمال تسکینی انسداد راه صفرایی یا خروجی معده دارند، اما با این اقدامات به تنهایی و بدون (NCPB) (Neurolytic celiac plexus block) تنها در حدود ۲۱٪ موارد تسکین نسبی درد را به همراه دارند (۴)، لذا هنگامیکه رزکسیون قابل علاج در ضمن اکسپلوراسیون جراحی ممکن نباشد، تسکین درد با تزیق الكل در زمان اولین تجسس جراحی یک اقدام ارزشمند می‌باشد. سمپاتکتومی شیمیایی شبکه سلیاک و اعصاب احتشائی بواسیله تزیق مستقیم الكل یا فنول در مجاورت شبکه سلیاک بطریق جراحی و یا از طریق جلد انجام می‌گردد.

با توجه به پیشرفت‌های اخیر در تکنیک‌های تصویربرداری، بیمارانی را که به علت پیشرفت بیماری غیرقابل عمل بوده و از درد رنج می‌کشند، از طریق جلد، ترجیحاً با هدایت CT تحت عمل مهار سلیاک قرار خواهند گرفت و به دلیل درد هیچکدام نیازمند به لایارatomی نمی‌باشند. ما تجربیات خود را در ۱۵ بیمار از بیمارستان قائم و امید مشهد در این مقاله ارائه خواهیم کرد.

جدول شماره ۱ - روشهای انجام NCPB در بیماران

تعداد	لایپراتومی	CT	هدایت رادیوگرافیک	هدایت	سرطان پانکراس
۱۰	۹	۱		۰	سرطان معده
۴	۲	۱		۱	کوریوکارسینوم
۱	۱	۰		۰	بیضه
۱۵	۱۲	۲		۱	مجموع

استراحت دارند. علامت حیاتی ضمن تزیق و تا ۲۴ ساعت بعد کنترل می‌شود.

۳۰ میلی لیتر قرار گرفته‌اند. روش لایپراتومی در ۱۲ مورد، هدایت CT با روش قدامی در ۲ مورد و روش خلفی با هدایت رادیوگرافیک در یک مورد انجام گرفته است (جدول شماره ۱). محدوده سنی آنها ۲۲-۷۶ سال بوده است.

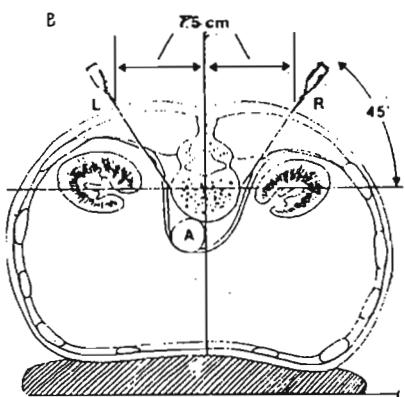
آناتومی شبکه سلیاک:

Celiac plexus یا Solar Splanchnic بنزگترین شبکه سیستم عصب سمپاتیک بدن است که احتشاء فوقانی شکم را تأمین می‌کند (۵). این شبکه مشتمل بر دو یا تعداد بیشتری از تجمعات سلولهای گانگلیونی بصورت گانگلیون راست و چپ به قطر مجموعاً ۴۵-۵۰ سانتیمتر در مرکز این شبکه بوده و هر گانگلیون به شکل نیم هلالی در دو طرف منشاً شریان سلیاک حدوداً ۰/۹ - ۰/۶ سانتیمتر پایین تراز آن قرار می‌گیرد (تصویر شماره ۱). هم چنین یک شبکه متراکم از فیبرهای عصبی شامل فیبرهای pre & post متراده است.

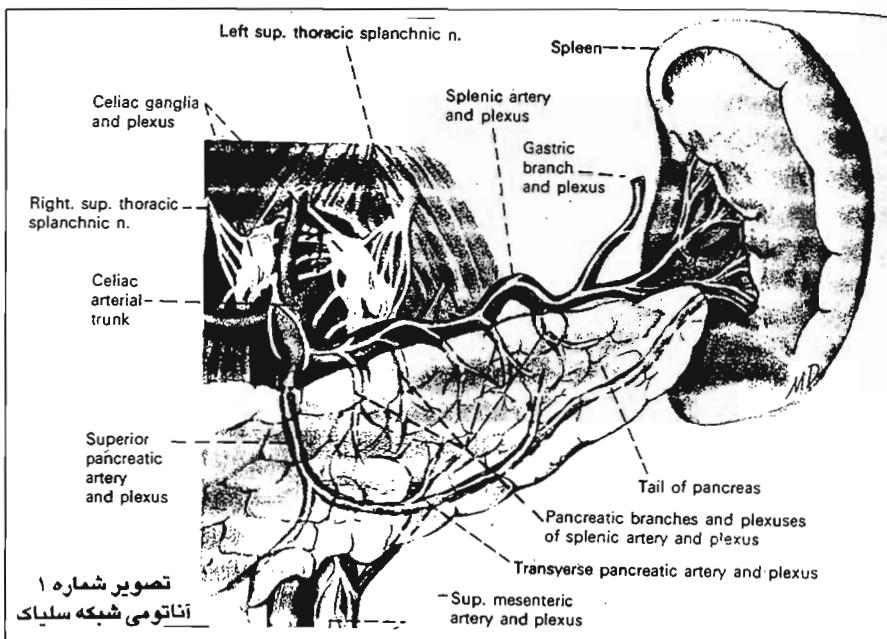
شده، لوب چپ کبد بالا آورده شده و معده بطرف چپ و پایین جایجا می‌شود. بجراحت آنورت را با انگشت اشاره تعیین و حفظ می‌نماید و با سرنگ شماره ۲۰ با طول کافی حدود ۲۰-۳۰ میلی‌لیتر الكل اتیلیک ۹۶ درجه، بالای پانکراس، در ناحیه رتروپریتوان در جلو جسم مهره ۱۱ بین آنورت و ورید اجوف تحتانی تزریق شود.

نتایج:

در ۱۲ مورد لایپاراتومی همه بیماران پس از عمل تسکین قابل توجهی داشته و پس از ترخیص نیاز به مواد مخدر نداشته‌اند و در ۷ مورد (۵۸/۳ درصد) بای پاس روده‌ای یا صفراءوی انجام شده و در بقیه موارد به علت انتشار تumor اقدام دیگری انجام نشده است. در ۲ مورد که با هدایت CT انجام گردیده تنها یک مورد تسکین درد داشته‌ایم. در یک مورد روش رادیوگرافیک تسکین درد نداشته‌ایم. جمعاً ۸۶/۶ درصد تسکین درد وجود داشته است و این بیماران تا ۶ هفته تحت نظر بوده و مراجعه نموده‌اند. در این مدت عود نداشته‌ایم. در یک بیمار که مبتلا به کانسر سر پانکراس بوده ۹ روز بعد از عمل دچار هماتوم ماسیو شد که فرست بررسی نبود و بیمار فوت نمود.

تصویر شماره ۲
NCPB با هدایت رادیوگرافیک (روش خلفی)

تصویر شماره ۱
آناتومی شبكه سلياك

پس از عبور از آنورت در جلو آن تزریق الكل را انجام داد، لکن روش ما قدامی بوده و در این روش پوست prep و شده، فاصله محل تزریق پوست تا منشا شربان سلیاک جلو آنورت در محازی ۱۱ تعیین و علامت گذاری می‌شود. سپس پوست و جدار شکم بال لیدوکائین ۱٪ بی‌حس می‌شود. سوزن Chiba شماره ۲۲ از پوست عبور داده شده و از لوب چپ کبد و معده عبور می‌کند، ابتدا با مخلوط ۱ به ۳ لیدوکائین ۱٪ اوکروگرافین ۶ درصد برای مقاصد تسکین و انتشار ماده حاجب با حجم ۱۵ میلی‌لیتر تست می‌گردد. سپس پس از اطمینان از تسکین درد بال لیدوکائین، ۲۰-۳۰ میلی‌لیتر الكل اتیلیک ۹۶ درصد در موضع، تزریق می‌شود.

تکنیک NCPB با لایپاراتومی (تصویر

شماره ۳):

بیمار لایپاراتومی می‌شود، وجود متاستاز و یا انتشار موضعی، عدم امکان رزکسیون قابل علاج را تأیید می‌نماید. بای پاس صفراءوی یا روده‌ای در صورت لزوم انجام می‌شود. lesser Sac باز

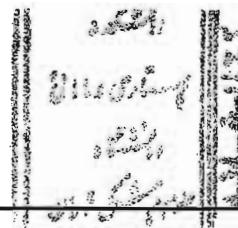
تکنیک NCPB از طریق رادیوگرافیک با روشن خلفی (تصویر شماره ۲۵):

در این روش بیمار Prone قرار گرفته از زیر دندنه ۱۲، حدود ۴ بند انگشت (۷/۵ سانتی‌متر) از خط وسط، با سوزن ۱۲۰ میلی‌متر و بازاویه ۴۵ درجه از پوست، سوزن شماره ۲۰ به طرف ۱۱ هدایت می‌شود. پس از برخورد به جسم مهره، سوزن کمی به عقب کشیده شده و با ۶۰ درجه به جلو هدایت می‌شود. حدود ۲۰-۳۰ میلی‌لیتر کل اتیلیک ۹۶ درصد به هر طرف تزریق می‌شود. با تزریق ۲۵ میلی‌لیتر لیدوکائین ۱٪ تسکین درد را ارزیابی نموده و همچنین درد و ناراحتی ضمن تزریق الكل را کاهش می‌دهد و در صورت مقاومت زیاد در تزریق نشانه نامناسب بودن محل سوزن می‌باشد.

تکنیک NCPB با هدایت CT از روشن

قدامی (تصویر شماره ۳):

هر چند که با هدایت CT می‌توان بلوك سلیاک را بطریق خلفی همانند روشن رادیوگرافیک دو طرفه و یا از طریق خلفی چپ،

بحث:

مهار شیمیایی گانگلیون سلیاک به روش جراحی و غیر جراحی انجام می شود. Kappis در ۱۹۱۴ اقدام به مهار شیمیایی سلیاک بدون هدایت رادیولوژی نموده است (۶). برای اولین بار این عمل در سال ۱۹۵۰ با هدایت رادیوگرافیک انجام شده است (۶). اخیراً روش CT، وسیله ساده قرار دادن دقیق نوک سوزن به گانگلیون سلیاک را فراهم کرده است (۱۴). با هدایت CT می توان از روش خلفی رتروکروزال استفاده نمود ولی روش قدامی پره کروزال آسان تر بوده و نیاز به خم شدن سوزن و عارضه قاعده ریوی نمی باشد. بیمار supine قرار گرفته و احتمال نشت ماده نورولیتیک به نواحی پاراورتبرال و ریشه های عصبی لومبر و عوارض آن نمی رود (۱۴). در بررسی ما، یک مورد به روش کلاسیک با هدایت رادیوگرافیک و دو مورد با هدایت CT انجام شده است. از دیگر روش های غیر جراحی که توسط Ischia شرح داده شده تکنیک ترانس آنورتیک است که با هدایت CT، بیمار در وضعیت prone قرار گرفته سوزنی منفرد از قسمت خلفی خارجی زیر دنده ۱۲ از ۷ سانتیمتر طرف چپ خط وسط عبور داده شده و از خلف و قدام آنورت عبور می نماید و ۲۰ میلی لیتر الكل خالص تزریق می شود (۷).

در یک آمار با ۲۴ بیمار مورد آزمایش هیچ گونه عارضه خونریزی یا نورولوژیک نداشته اند (۸). در روش جراحی گزارش های اولیه Takats، با استفاده از قطع عصب احساسی بطريق جراحی برای کنترول درد بیماران مبتلا به سرطان پانکراس نامید کننده بوده است، اما در Heisey (۱۲)، نتایج استفاده از سمپاتکتومی زیر دیافراگمی دو طرفه با قطع عصب احساسی را در ۱۴ بیمار از ۱۵ بیماران عالی گزارش کرده

تهاجم تومورال به نواحی سوماتیک یا محل نامناسب سوزن تزریق و یا دردهای سایکوزنیک مربوط می باشد. بنابراین مهار سلیاک در بیمازان با دردهای سایکوزنیک و سوماتیک مؤثر نیست. بای پاس صفرایی یا روده ای تنها در ۲۱ درصد بیماران سری Kraft و Flangian تسکین درد ایجاد کرده است (۴، ۱۳).

در یک گروه از بیماران مبتلا به کانسر غیرقابل رزکسیون پانکراس که تزریق الكل بصورت پروفیلاکتیک درد انجام شده است. Lillemoe نشان داده که شروع درد بطور قابل توجهی به تأخیر افتاده و یا جلوگیری از آن شده

Lalanneb دو مورد فوت به علت آریتمی شدید قلبی و توقف جریان خون بدنیال مهار شیمیایی سلیاک در ضمن عمل جراحی یا فنول را گزارش می دهد لذا به علت سمیت فنول باستی الكل جایگزین آن شود (۹).

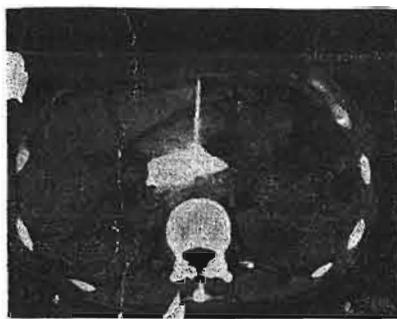
در تمام موارد ماده مورد استفاده ما الكل درجه با حجم ۳۰ میلی لیتر بوده است. میزان موفقیت مهار سلیاک در همه آمارها بالا بوده است و در کانسر پانکراس در حد ۹۴-۷۰ درصد گزارش شده است (۱۵).

نتایج Kraft و Flangian از مهار سلیاک ضمن عمل از ۴۱ بیمار چنین گزارش شده است: ۸۸٪ تسکین عالی درد برای مدت متوسط ۴/۳ ماه و متوسط زنده ماندن ۵ ماه و ۱۶٪ عود داشته اند (۱۳).

در موارد عود درد سرطانی در روش تزریق الكل از طریق جلد الكل با هدایت CT، یا رادیوگرافیک به عنوان یک روش مؤثر کنترل درد در ۸۱٪ بیماران ذکر می شود (۱۵).

علت عود درد به رشد پیشرونده تومور به نواحی عصبی شده سوماتیک، پریتوان جداری یا جدار خلفی شکم یا تشکیل راههای آلترناتیو دیگر در اثر رثنازیسیون فیبرهای سمپاتیک انتقال درد احساسی ذکر کرده اند.

در ۱۳ مورد (۸۶٪) از بیماران ما تسکین اولیه درد وجود داشته است و ناموفق بودن تسکین درد در اقدام اولیه، احتمالاً به علل

تصویر شماره ۳
NCPB با هدایت CT (روشن قدامی)

است (۱۰).

لذا مهار شیمیایی سلیاک یک روش موفق و مطمئن در زمان اولین لاپاراتومی در بیمارانی که نشویلارزی پیشرفته داخل شکمی دارند بعنوان پروفیلاکتیک درد توصیه می شود (۱۳).

عارضه جدی مهار سلیاک نادر است. یک عارضه شایع مهار سلیاک، مهار وسیع واژوموتور است. زیرا که دارو نه تنها در شبکه سلیاک منتشر می شود، بلکه در قسمت های فوقانی زنجیره سمپاتیک لومبر نیز انتشار و در نتیجه هیپوتانسیون رخ می دهد، بخصوص اگر بیمار در وضعیت ایستاده قرار گیرد (هیپوتانسیون ارتوستاتیک) (۱۴). این هیپوتانسیون معمولاً ۱-۲ روز و گاه تا دو هفته ادامه می یابد (۱۳).

پریتونیت شیمیایی، خونریزی شدید و اسهال خود بهبود یابنده در ۷۲ ساعت اول می‌باشد (۱۴). در یک بیمار ما عارضه اسهال به مدت سه روز وجود داشته است. عارضه بسیار نادر دیگر از دست دادن رفلکس‌های ازاكولاسیون به علت ابتلای شبکه هیپوگاستریک است (۱۶).

سپاکتکتومی، احشائی از طریق جلد می‌تواند ایجاد یک درد سوزشی در بالای شکم یا درد دیافراگماتیک یاری ۱-۲ دقیقه و گاه یک ساعت بنماید که نیاز به مخدیر دارد. به این دلیل قبل از اقدام به مهار سلیاک از طریق جلد، موضوع به بیمار اطلاع داده می‌شود (۱۴).

عارضه دیگر تزریق ماده نورولیتیک به داخل عروق شامل توکسیسیته سیستمیک و نکروز عروق بزرگ، پنوموتوراکس، نوروباتی پس از تزریق بصورت نورالزی برای چند ماه، تزریق اتفاقی بداخل کلیه و نکروز و خونریزی داخل نسبی است که در بیماران مارخ نداده است.

نتیجه گیری:

Splanchnicotomy شیمیایی در کنترل درد بیماران با سرطان‌های فوقانی شکم که قابل رزکسیون کوراتیو نبوده است و درد منتشرسایکوژنیک یا سوماتیک نداشته باشد روشن مطمئن و موفق است. این روش همچنین بعنوان پیشگیری درد در بیماران با نتوبلاری پیشرفت داخل شکمی پیشنهاد می‌گردد و هیچ بیماری به خاطر درد لپاراتومی نشده و در بیمارانیکه غیرقابل جراحی بوده و درد سرکش داشته باشند. می‌توان با هدایت CT به روش قدامی مهار سلیاک را با موفقیت انجام داد.

توجه نبوده است. پاراپلیزی که شایعترین عارضه ترسناک مهار سلیاک است، در روش خلفی با هدایت رادیوگرافیک و در ۱٪ موارد رخ می‌دهد (۸).

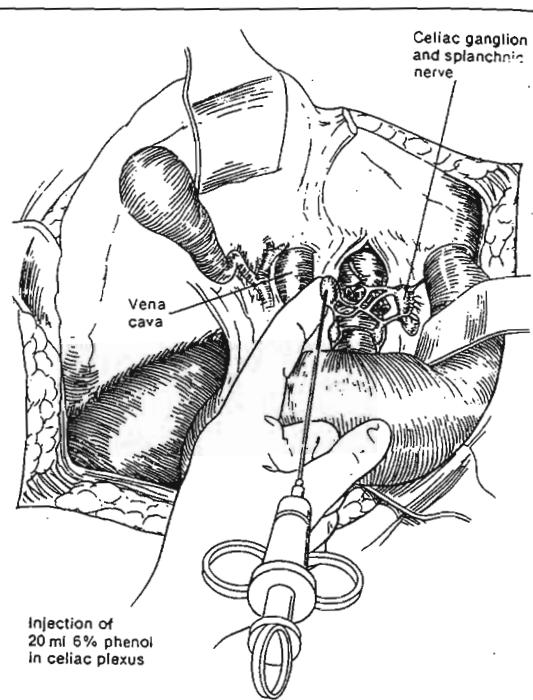
علت آن قرار گرفتن سوزن در فضای رتروکرورال و ترومبوز شریان بزرگ تغذیه کننده نخاع (۱۶) یا تزریق بداخل فضای اپیدورال یا ساب آرآکنوئید است. البته مانها مک مورد تکنیک خلفی رادیوگرافیک داشته‌ایم و چنین عارضه‌ای مشاهده نگردیده است. ریسک چنین عارضه‌ای با روش قدامی CT وجود ندارد (۸).

انتقادی که بر مهار سلیاک وجود دارد بر پایه مخفی ماندن یک ضایعه داخل پریتوان است، لیکن اطلاعات پیگیرانه چنین حادثه‌ای را نشان نداده ولی به علت سالم بودن اعصاب سوماتیک پریتوان جداری و طول عمر

کوتاه اینها آنرا یک مسئله قابل بحث می‌سازد. اگرچه که در مطالعات دیگران به علت وضعیت عمومی این بیماران میزان مرگ و میر ۱۵ درصد

گزارش شده است، لیکن این مرگ و میر ارتباطی با اقدام به مهار سلیاک نداشته است (۱۳). در مطالعات ما یک مورد فوت به علت همانزم ماسیو ۹ روز بعد از عمل کانسر پانکراس مشاهده شد که احتمالاً فوت به علت هیپرتانسیون پورتال در اثر گرفتاری ورید باب یا گاستریت اروزیو بوده که ارتباطی با اقدام به مهار سلیاک نداشته است. عارضه دیگر شامل

هیپوتانسیون هنگامی قابل توجه است که فشار سیستولیک به میزان ۲۰٪ یا بیشتر کاهش یابد و درمان آن شامل وضعیت supine، مانعات رینگر و افدرین ۱۲/۵ میلی گرم I.V می‌باشد.

تصویر شماره ۴
NCPB ضمیم لپاراتومی

درجه هیپوتانسیون در بیماران نورمو وولمیک و وضعیت supine خفیف است لیکن در بیماران مسن و هیپو وولمیک بصورت هیپوتانسیون ارتوستاتیک شدید یا متوسط بروز می‌کند (۱۶).

ولی به علت اینکه بیماران ما از قبل bolus هیدراته بوده و سرم زینگر بصورت دریافت نموده و پس از تزریق ۲۴ ساعت استراحت در بستر داشته‌اند، این حادثه قابل

REFERENCES:

- 1- Bonica J., Ventafridda V., *Cancer pain, in the management of pain*, vol.1, 1990, 402-403.
- 2- Lead Better A., Foster R. S., Carcinoma of the pancreas, results from the Vermont tumor Registry, *Am. J. Surg.*, 1975, 129: 356-360.
- 3- Diamond D., Fisher B., Pancreatic cancer, *Surg. Clinic. North. Am.*, 1975, 55:363-376.
- 4- Coping J., Willix R., chemical splanchnicectomy, *Arch. Surg.*, 1989, 98:418-420.
- 5- Bonica J., *Abdominal pain in the management of pain*, Vol. II, 1990, pp. 1156-1159.
- 6- Lee M. J., Muller P. R. CT guided celiac ganglionic block with Alcohol, *Am. J. radiology*, 1993, 16: 633-6.
- 7- Ischia S., Luzzani A., New approach to neurolytic block of the coeliac plexus the trans aortic technique, *pain*, 1983, 16: 333-341.
- 8- Lieberman R. P., Waldman S. D., Coeliac plexus neurolysis with the modified trans aortic approach, *Radiology*, 1990, 172: 274-6.
- 9- Lalanne B., Baubion O., Circulatory arrest after splanchnic neurolysis with phenol in unresectable cancer of pancreas, *Ann. Chir.*, 1994, 48:1025-8.
- 10- Lillemoe K. D., Cameron J. L., Chemical splanchnicectomy in patients with unresectable pancreatic cancer, *Ann. Surg.*, 1993, 217: 447-457.
- 11- Detakats G., Walter L. E., Splanchnic nerve section for pancreatic pain, *Ann. Surg.*, 1950, 13: 44-54.
- 12- Heisey W. G., Dohn D. F. Splanchnicectomy for the treatment of intractable abdominal pain, *Cleve. Clin. J.*, 34:9-25.
- 13- Flanagan and Kraft, Continuing experience with palliative chemical splanchnicectomy, *Arch. Surg.*, 1978, 113:509-511.
- 14- Andrew C. Wilbur, Vlatimil Capek, *Non-operative block for pain in mastery of surgery*, 1992, pp.1082-1089.
- 15- Brow D. L., Bulley K., Neurolytic coeliac plexus block for pancreatic cancer pain *Anesthesia*, 1987: 66 869-873.
- 16- Bonica J., *Regional Analgesia and Anesthesia in the management of pain*, 1990, pp. 2020.